Dosarul nr. 2-1542/2025
PIGD 2-25164392-15-2-25112025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

2 februarie 2026 **municipiul Cahul**

Judecătoria Cahul, sediul Central
Instanța de judecată având în componență:
Președintele ședinței, judecător Aliona Sârbu
Grefier Livia Moldovanu

Cu participarea:
Reprezentantei reclamantei, avocata Stoianov Ludmila
Reprezentantului pîrîtului, avocat Grecu Ion
Reprezentantei intervenientului accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Cahul din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Sud, Marcu Angela
În lipsa:
Reclamantei Moraru Diana, fiind citată legal
Pârâtului Moraru Cătălin, fiind citat legal

Examinând în sediul instanței, în ședință de judecată publică, în limba de stat, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentanta reclamantei, avocata Stoianov Ludmila, în interesele lui Moraru Diana către Moraru Cătălin, intervenient accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Cahul din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Sud cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată,-

C O N S T A T Ă :

Pretențiile revendicate și argumentele din cererea de chemare în judecată

La 25 noiembrie 2025, reprezentanta reclamantei, avocata Stoianov Ludmila, în interesele lui Moraru Diana, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Moraru Cătălin, intervenient accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Cahul din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Sud cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, indică că, Moraru Cătălin și Diana au încheiat căsătoria și au dus o căsnicie comună în *****. În timpul căsătoriei a apărut ***** *****, născută la *****.

La ***** a fost înregistrat divorțul cu *****în Registrul actelor de stare civilă la *****

Ulterior, pârâtul a plecat la muncă peste hotarele țării, achită plăți periodice, însă nu contribuie în deplină măsură la achitarea cheltuielilor de întreținere a ***** minore. Mai mult, i-a comunicat reclamantei că va lua ***** pentru trai permanent la domiciliul său. Reclamanta a solicitat pârâtului stabilirea unui cuantum al pensiei alimentare spre achitare benevolă, care ar acoperi toate cheltuielile efective, însă acesta a refuzat să contribuie în deplină măsură la cheltuielile lunare de întreținere a copilului minor.

Invocând prevederile art. 76 alin. (1), art. 76 alin. (1), art. 74 alin. (1), (3) din Codul familiei, art. 40 alin. (1), (2) din Codul civil, relatează că în aceste împrejurări reclamanta consideră necesar să solicite instanței de judecată pronunțarea unei hotărâri de stabilire a domiciliului copilului minor ***** la domiciliul mamei Moraru Diana în ***** și încasarea pensiei de întreținere.

Reieșind din faptul că pârâtul muncește peste hotarele țării și nu declară venit, consideră că la determinarea cuantumului fix al pensiei alimentare este necesar să se ia în considerație cuantumul salariului mediu pe economie pentru anul 2025, stabilit prin HGRM nr. 845/20042 (16 000,00 x ¼ = 4 025,00).

Notează că acest mecanism se aplică și de către executorii judecătorești la încasarea restanței la plata pensiei alimentare în situația în care debitorul întreținerii nu muncește sau nu are loc de muncă stabil (art. 114 din Codul de executare).

Adaugă că, potrivit dispozițiilor pct. 1.8 din Anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213/2023 pentru cererile de stabilire a domiciliului copilului minor se va achita taxa de stat în cuantum de 200 lei, iar potrivit art. 2 alin. (1), (4) din aceeași lege la intentarea unui proces judiciar civil se va achita taxa de timbru în cuantum de 200 lei.

Concomitent cu cerințele de bază solicită examinarea și a cerinței de recuperare a cheltuielilor de judecare a cauzei constituie din taxa de timbru, taxa de stat și cele de asistență juridică.

Solicită admiterea cererii, stabilirea domiciliului ***** minore *****, născută la ***** la domiciliul mamei sale Moraru Diana în *****, încasarea de la Moraru Cătălin în beneficiul Dianei Moraru pensiei în cuantum de ¼ din salariu și/sau toate veniturile, însă nu mai puțin de 4000 lei pentru întreținerea ***** minore, născută la *****, cu începere din ziua adresării în instanță și până la atingerea majoratului și recuperarea de la pârât a cheltuielilor judiciare.

La 06 ianuarie 2026 reprezentantul pârâtului, avocat Ion Grecu a depus *referință* la cererea de chemare în judecată depusă de Moraru Diana către Moraru Cătălin cu privire la aprecierea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei alimentare.

În referință a invocat că, în fapt, Moraru Diana s-a adresat împotriva pârâtului cu cerere de chemare în judecată cu privire la aprecierea domiciliului copilului minor ***** şi cu privire la perceperea pensiei alimentare pentru întreţinerea copilului minor în cuantum de 1/4 din salariu şi alte venituri, însă nu mai puţin de 4000 lei lunar. Drept temei de înaintare a cererii de chemare în judecată, a servit poziţia reclamantei că pârâtul nu participă la întreţinerea copilului minor.

Relatează că cele invocate de reclamantă nu corespund adevărului, or pârâtul atât până la destrămarea relaţiilor de familie, cât şi după, a participat la întreţinerea copilului. Aşa cum totuşi, reclamanta s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, își va expune poziţia asupra cerinţelor înaintate.

Referitor la cerinţa cu privire la aprecierea domiciliului copilului minor cu reclamanta, relatează că este de acord cu această solicitare. La caz ţine să menţioneze că reclamanta abuzează de drepturile părinteşti, împiedicându-i întrevederea cu *****, dar aceste abuzuri din partea ei vor fi examinate pe cale administrativă, iar ulterior pe cale judiciară în alt proces, în caz în care conduita acesteia nu se va schimba.

Referitor la solicitarea cu privire la încasarea pensiei alimentare, solicită admiterea parţială a acestei cerinţe. În acest sens ţine să menţioneze că solicitarea reclamantei cu privire la încasarea pensiei alimentare în cuantum de 1/4 din salariu şi/sau toate veniturile, însă nu mai puţin de 4000 lei lunar este neîntemeiată, or el nu este angajat în câmpul muncii fapt ce face imposibil încasarea pensiei alimentare în sumă procentuală din salariu şi cu stabilirea unei sume fixe.

Invocând prevederile art. 76 alin. (1) din Codul familiei, menționează că, această normă se referă la faptul când partea este angajată în câmpul muncii şi are un salariu sau careva venituri neregulare. Cu referire la prezenta speţă, relatează că nu este angajat în câmpul muncii şi nici nu are careva venituri. În legătură cu cele sus-menţionate, soluţia legală este perceperea pensiei alimentare în sumă bănească fixă.

Referitor la cuantumul pensiei alimentare, face referire la coşul minim de consum pentru un copil în vârstă de 1-6 ani cu domiciliul în sat pentru anul 2025, care este de 2458,8 lei. Aşa cum întreţinerea copiilor este sarcina ambilor părinţi, suma de 2458,8 lei urmează a fi divizată egal, deci a câte 1229,4 lei pentru fiecare părinte, dar totuşi el îi expune voinţa de a achita pensia alimentară pentru întreţinerea copilului minor în cuantum de 1650 lei.

Invocând prevederile art. 76 și art. 108 Codul familiei și conform Hotărârii de Guvern nr. 771 din 17 decembrie 2025 privind stabilirea cuantumului salariului minim pe țară pentru anul 2026 prin care s-a stabilit începând cu 1 ianuarie 2026, salariul minim pe țară în cuantum de 6300 de lei.

Susține că, este conștient de faptul că are obligaţia de a contribui la creşterea şi educarea copilului inclusiv financiar. Totodată suma solicitată de reclamantă este mult prea mare, ori el voi fi în imposibilitate să o achite ţinând cont de faptul că nu este angajat în câmpul muncii. De asemenea ţine să menţioneze că nu are nici posibilitatea de a se deplasa peste hotarele ţării la muncă în legătură cu faptul că are la îngrijirea sa părinţii care sunt în etate, în legătură cu care fapt, locuiește împreună cu ei casa părintească din *****.

Argumentele părților din cadrul ședinței de judecată.

Reprezentantei reclamantei, avocata Stoianov Ludmila în ședința de judecată a susținut cererea de chemare în judecată pe motivele invocate în aceasta. Adaugă că minimul de existență nu reflectă necesitățile reale ale copilului. Faptul că pârâtul invocă că nu este angajat în câmpul muncii și nu poate achita suma de 4000 lei, nu poate fi admis ca argument, acesta urmează să se angajeze în câmpul muncii, ca să întrețină copilul, este apt de muncă. Baza de calcul reflectată de ei, este întemeiată. Nu are loc de muncă stabil și executorul calculează din salariul mediu și nu din minimumul de existență. Solicită încasarea pensiei în mărime de ¼ din salariu și/sau din toate veniturile, dar nu mai puțin de 4000 lei.

Reprezentantei pârâtului, avocatul Ion Grecu în ședința de judecată a relatat că susține referința depusă. Referitor la stabilirea domiciliului este de acord cu această cerință. Clientul participă la întreținerea copilului minor, dar reclamanta solicită încasarea pensiei de întreținere.

Referitor la încasarea pensiei alimentare în cuantumul legal nu vede probleme, dar legiuitorul spune că în cazul în care pârâtul nu este angajat în câmpul muncii se încasează sumă bănească fixă. Sumă bănească fixă și sumă fixă se încasează în cazul în care persoana este angajată în câmpul muncii, salariul fiind unul neregulat sau fluctual noi nu avem probă că pârâtul este angajat în câmpul muncii şi el nu este angajat în câmpul muncii. La caz solicitarea nu are tangență la caz. Ultimul are la întreținere și doi părinți care se află la îngrijirea clientului. Pârâtul nu este împotrivă să participe la întreținerea copilului. Codul familiei din anul septembrie 2025, în care este prevăzut art. 76 și art. 108 alin. (1). Coșul minim de consum pentru sate pentru această categorie de populație pe anul 2026 este 2458 lei. Ambii părinți sunt obligați să întrețină copilul. Este de acord să achite 1650 lei. Este de acord cu stabilirea domiciliului copilului minor cu mama și încasarea pensiei de întreținere în sumă de 1650 lei.

La întrebările adresate a declarat că nu are informație în timpul căsătoriei dacă lucra, dar cunoaște că în ultima perioadă nu lucra și salariu nu ridica, locuiau la țară și se întrețineau din gospodărie. Nu cunoaște că a fost angajat în cadrul poliției. Nu poate prezenta informație că a avut venit, nu a avut venit. Reclamanta urma să probeze pretențiile sale, pârâtul nu trebuie să confirme nimic. Nu a lucrat, nu

probează nimic, nu este obligat la probare. Părinții primesc pensie sub limita minimumului de existență, nu a prezentat această informație.

În referință salariul minim pe economie la indicat în contextul hotărârii Curții Supreme de Justiție. Pârâtul este de acord să achite suma de 1650 lei, sumă indicată în referință, poziția nu a fost schimbată. Cu referire la minimumul de existență a copilului, a făcut extrasul de statistică, nu a analizat. A fost de acord cu suma de 1650 lei, care este mai mult de 50 % din minimumul de existență.

Reclamanta Moraru Diana, și pârâtul Moraru Cătălin, fiind citați legal în ședința de judecată nu s-au prezentat, totodată aceștia au fost reprezentați de avocați, motiv din care instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Reprezentantul intervenientului accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Cahul din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Sud, Marcu Angela, a fost de acord cu stabilirea domiciliului copilului minor. Copilul se află într-un mediu stabil și sigur pentru minor. Susține avizul-concluzie anexat la dosar.

Totodată a depus și Avizul-concluzie nr. 29/PC-CH din 02 februarie 2026 privind determinarea domiciliului copilului minor, potrivit căruia în concluzii a indicat că, „*reieșind din cele expuse și în scopul respectării interesului superior al copilului, ținând cont de vârsta și atașamentul copilului și în conformitate cu art. 51, 52, 63, 64, 73 al Codului familiei, Structura Teritorială de Asistență Socială Cahul care reprezintă Autoritatea Tutelară Teritorială Cahul susține cererea reclamantei Moraru Diana către Moraru Cătălin cu privire la determinarea domiciliului copilului minor *****, născută la ******.” (f.d. 27, 28)

Aprecierea instanței de judecată.

Analizând motivele acțiunii înaintate, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și prevederile legale ce guvernează speța, în raport cu considerentele ce vor fi redate în continuare, instanța reține următoarele.

Prin prisma art. 6 CEDO și art. 241 din Codul de procedură civilă, întru asigurarea legalității și temeiniciei hotărârii, instanțele de judecată au obligația de a-și motiva hotărârile, care trebuie să cuprindă circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, răspunsuri la argumentele părților și legile de care s-a călăuzit instanța.

Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză, clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze că, judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce i-au fost prezentate.

Instanța de judecată menționează că, art. 6 din Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, adoptată la Roma la 4 noiembrie 1950, garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În conformitate cu art. 118 alin. alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea*

nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Din textul art. 121 din Codul de procedură civilă, rezultă că, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului*.

Din textul art. 122 alin. (1) din Codul de procedură civilă, rezultă că, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante*.

Articolul 130 alin. alin. (1)-(3) din același cod reglementează că, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei*.

În articolul 240 alin. alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă se oglindește că, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant*.

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*.

Instanța reține că, în cadrul examinării cauzei, cu certitudine s-a constat faptul că, reclamanta Moraru Diana și pârâtul Moraru Cătălin s-au aflat în relații de căsătorie până la data de *****, când căsătoria lor a fost desfăcută de comun acord la S*****, fapt ce se confirmă prin certificatul de divorț *****din *****, S***** (f.d. 6).

Potrivit certificatului de naștere seria/nr. *****, emis la *****, de către *****, din relația de căsătorie a părților Moraru Diana și Moraru Cătălin s-a născut copilul minor *****, născută la *****, IDNP *****(f.d. 52)

La 25 noiembrie 2025, Moraru Diana, din numele și în interesele căreia acționează avocata Stoianov Ludmila, împuternicită în baza mandatului avocațial seria/nr. *****din ***** (f.d. 10), a depus în Judecătoria Cahul, sediul Central, cerere de chemare în judecată către Moraru Cătălin, intervenient accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Cahul din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Sud cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 3, 4).

<u>Referitor la cerința reclamantei Moraru Diana privind stabilirea locului de trai al copilului lor minor ** cu mama – reclamanta,</u>*** instanța reține prevederile art. 63 alin. (1)-(3) din Codul familiei, potrivit cărora, *În cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. În cazul în care părinţii locuiesc separat, copilul care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinţi vrea să locuiască. Dacă acesta refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabileşte prin acordul părinţilor. Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză*

să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.) La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi, care va conţine, după caz, şi informaţia disponibilă privind actele de violenţă în această familie şi persoana agresorului familial.

Totodată, la examinarea acestei cereri instanța va ține cont de probele administrate de către participanții în proces, de condițiile concrete în care se educă copilul, de vârsta minorului, comportamentul părinților față de minor, de posibilitățile ambilor părinți de a crea condiții adecvate pentru educația copilului și dezvoltarea acestuia și interesul primordial al copilului față de drepturile și obligațiile acestora.

Ocrotirea de către stat şi societate a copilului constituite în Republica Moldova o preocupare politică, socială şi economică de prim ordin. Statul garantează fiecărui copil dreptul la un nivel de viaţă adecvată dezvoltării sale fizice, intelectuale, spirituale şi sociale.

Principiul interesului superior al copilului este impus inclusiv în legătură cu drepturile şi obligaţiile ce revin părinţilor copilului și acest principiu va prevala în toate demersurile şi deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice precum şi în cauzele soluționate de instanţele judecătoreşti.

La înfăptuirea actului de justiție în astfel de litigii, instanța se va baza pe probele prezentate de către părţi și va reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Astfel, prin cererea de chemare în judecată, reclamanta Moraru Diana a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor *****, născută la *****, cu ea.

Totodată, în ședința de judecată s-a stabilit că copilul minor *****, locuiește cu mama sa, Moraru Diana, fapt confirmat atât de reprezentantul reclamantei, cât și de reprezentantul pârâtului. Totodată, potrivit avizului-concluzie prezentat de autoritatea tutelară, s-a constat că mama dispune de condițiile necesare și obligatorii creșterii și dezvoltării normale a copilului, susținând cererea de depusă de reclamantă pentru stabilirea domiciliului copilului minor cu Moraru Diana. Mai mult ca atât, însuși pârâtul susține această cerere, fapt confirmat prin declarațiile reprezentantului pârâtului.

În acest sens, urmează a fi reținut că, principiul interesului superior al copilului, reprezintă mesajul fundamental al Convenţiei cu privire la drepturile copilului, adoptată de Adunarea Generală a Naţiunilor Unite la 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui este o obligaţie de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

Conform art. 3 alin. (1) din Convenţia cu privire la drepturile copilului, *în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate*.

Din conținutul cererii de chemare în judecată se constată că, reclamanta Moraru Diana locuiește împreună cu copilul său *****, născut la *****, fapt confirmat de către părți și participanții la proces, dar și reflectat în avizul-concluzie privind stabilirea domiciliului copilului minor nr. 29/PC-CH din 02

februarie 2026, emis de Structura Teritorială de Asistență Socială Cahul din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Sud. (f.d. 27, 28)

Potrivit avizul-concluzie privind stabilirea domiciliului copilului minor nr. 29/PC-CH din 02 februarie 2026, emis de Structura Teritorială de Asistență Socială Cahul din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Sud, autoritatea tutelară teritorială, în scopul respectării interesului superior al copilului, susține cererea de chemare în judecată depusă de reclamanta Moraru Diana cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu mama acestuia, (f.d. 27, 28).

Reieșind din conținutul normei art. 63 din Codul familiei, cât și jurisprudența națională, la identificarea interesului copilului minor, în cazul stabilirii domiciliului la unul dintre părinți după divorț, urmează a fi luate în considerația următoarele criterii: vârsta copilului, posibilitățile părinților de a asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală; atașamentul părinților față de minor, precum și a minorului față de părinți; grija manifestată de părinți față de copil în timpul conviețuirii și după despărțire.

La caz, se constată că, copilului minor a cărui domiciliu se solicită a fi determinat, are o vârstă fragedă, vârstă la care copilul nu poate conștientiza acțiunile sale, având nevoie de supraveghere, întreținere, dragoste și educație din partea părinților.

Instanța subliniază că, reclamanta Moraru Diana are posibilitatea de a asigura o bună dezvoltare a copilului minor, or, de la momentul separării părinților, copilul a rămas la întreținerea mamei, care îl asigură cu toate cele necesare.

E de reținut că, tatăl și mama sunt figuri importante de atașament, care au rol decisiv în dezvoltarea emoțională și socială a copilului, atât timp cât calitatea interacțiunilor lor va condiționa calitatea relațiilor sociale. Interesul superior al copilului reclamă menținerea acestuia cât mai mult timp într-un mediu familial normal și echilibrat în prezența ambilor părinți pentru că riscul ruperii echilibrului sufletesc al acestuia este foarte mare odată cu încredințarea sa unuia sau altuia dintre părinți.

De aceea, după separarea părinților menținerea și încurajarea relației copilului cu părintele cu care minorul nu locuiește în mod statornic, devine vitală pentru dezvoltarea sa morală normală. Interesul superior al copilului, în general, este legat de posibilitatea de a putea accesa nelimitat pe ambii părinți pentru a putea dezvolta relații echilibrate și armonioase cu ambii părinți. Relațiile personale trebuie să se realizeze neîngrădit, restrângerea acestora fiind necesară numai în condiții deosebite pentru protejarea copilului. Cu referire la acest criteriu, în speță, se prezumă că, ambii părinți își iubesc copilului, dar un rol mai determinant în viața minorului îl are mama, care se ocupă cu întreținerea și educația acestuia.

La fel, se reține că, mama minorului, Moraru Diana, are un rol mai important în viața acestuia, or după destrămarea de facto a familiei, copilul a rămas la întreținerea și la educația acesteia.

Prin urmare, reieșind din cumul probelor administrate și cercetate în ședința de judecată, dar și având în vedere conținutul cererii de chemare în judecată și declarațiile participanților la proces depuse în cursul judecării cauzei, instanța conchide că, domiciliul copilului minor *****, născută la *****, urmează a fi stabilit cu mama acestuia, reclamanta Moraru Diana, cu care minorul se află la moment, care *inter alia* este persoana cu care minorul are o legătură psihologică și emoțională mai strânsă.

Pe cale de consecință, aspectele reliefate supra impun admiterea cerinței reclamantei Moraru Diana privind stabilirea domiciliului copilului minor ***** cu mama, reclamanta Moraru Diana.

Referitor la cerința reclamantei Moraru Diana privind încasarea pensiei alimentare de la Moraru Cătălin pentru întreținerea copilului minor **, în mărime de 4000 lei lunar, până la majoratul acestuia***, instanța reține că, în conformitate cu art. 18 alin. (1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia

ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Potrivit art. 8 alin. (2) din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30 noiembrie 2023, *Răspunderea pentru creşterea copilului şi pentru asigurarea dezvoltării acestuia le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor legali/responsabililor legali ai acestuia. Ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea, educarea şi întreţinerea copilului*.

Conform art. 58 alin. (1) și (2) din Codul familiei, *părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil*.

În temeiul art. 74 alin. (1)-(3) din Codul familiei, *părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale*.

Potrivit art. 75 alin. (1)-(3) din Codul familiei, *pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin. (1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante. În cazul în care unii copii rămân cu un părinte, iar alţii – cu celălalt, pensia de întreţinere plătită în favoarea părintelui mai puţin asigurat se stabileşte într-o sumă bănească fixă, determinată conform art. 76.*

Conform art. 76 alin. (1)-(2) din Codul familiei, *În cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante, cu respectarea prevederilor art.108 şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.*

Reclamanta Moraru Diana a solicitat încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor în cuantum de ¼ din salariu și/sau toate veniturile, însă nu mai puțin de 4000 lei, plată lunară pentru copilul minor ***** până la atingerea majoratului de către copilului minor.

Cu referire la cerința privind încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor în cuantum de ¼ din salariu și/sau toate veniturile, instanța notează că pentru această cerință nu sunt întrunite condițiile necesare, așa cum nu au fost prezentate probe precum că, pârâtul *are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de*

întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, prin urmare instanța se va expune doar în privința cerința privind încasarea pensiei alimentare într-o sumă bănească fixă solicitată de 4000 lei.

Instanța de judecată atestă că, cuantumul pensiei alimentare într-o sumă bănească fixă se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială şi familială a părților şi păstrându-se, pe cât este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Instanța de judecată menționează că, mărimea pensiei de întreținere a copilului minor trebuie să fie reală şi necesară.

În cadrul procesului judiciar s-a constatat că pârâtul Moraru Cătălin nu a prezentat informații privind veniturile sale, menționând doar că nu dispune de venituri, însă şi-a exprimat acordul prin intermediul reprezentantului său, de a achita suma de 1650 lei cu titlu de pensie de întreținere pentru copilul minor.

Instanța, analizând situația materială şi familială a pârâtului, precum şi lipsa unor argumente probate din partea reclamantei referitoare la necesitatea sumei de 4000 lei, reține că obligația de întreținere revine ambilor părinți, aceştia fiind datori să contribuie proporțional la cheltuielile pentru creşterea şi educarea copilului.

Totodată, instanța observă că suma solicitată de reclamantă, cumulată cu contribuția ambilor părinți, ar conduce la un buget lunar de 8000 lei, sumă ce depăşeşte evident nevoile de bază ale unui minor de 3 ani.

În consecință, instanța apreciază că stabilirea pensiei de întreținere în cuantum de 2000 lei lunar cumulată cu contribuția ambilor părinți, reflectă un echilibru just între dreptul copilului la un nivel de viață adecvat şi posibilitățile reale ale pârâtului.

Prin urmare, instanța de judecată ajunge la concluzia de a încasa de la pârât cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor, în conformitate cu art. 76 alin. (2) din Codul familiei, în mărime fixă de 2000 lei (două mii lei) lunar, până la atingerea majoratului de către copilului minor.

În aceeaşi ordine de idei, instanța consideră oportun în cazul dat de a menționa şi prevederile art. 27 alin. (2) din Convenţie, care prevede că, părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Astfel, reglementările menţionate arată că, ambii părinţi au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreţinerea copiilor minori.

Conform art. 98 alin. (2) din Codul familiei, *pensia de întreţinere se încasează de la data adresării în instanţa judecătorească*.

Pe cale de consecință, în temeiul normelor legale relevate supra, pensia de întreținere urmează a fi încasată de la Moraru Cătălin, IDNP *****, în beneficiul lui Moraru Diana, IDNP ***** pensie de întreținere a copilului minor *****, IDNP *****, născută la *****, în cuantum de **2000,00 lei /două mii lei, 00 bani/**, lunar, dar nu mai puțin 50% din valoarea mediei anuale a minimului de existență calculată pentru anul precedent de către Biroul Național de Statistică, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată 25.11.2025 până la atingerea majoratului de către copil.

Conform prevederilor art. 82 din Codul de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei*.

Articolul 83 alin. (3) al aceleiași norme legale statuează că, *se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată, cererea reconvențională, cererea de intervenție principală, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătoreşti, cererea de*

declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești, precum și alte cereri prevăzute la pct. 1 din anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213/2023.

Potrivit art. 84 din Codul de procedură civilă, *(1) Taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanță, cât și în căile de atac, în temeiul legii. (2) Taxa de timbru se achită în contul instanțelor de judecată și se gestionează în conformitate cu art. 43 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014. (3) Cuantumul taxei de timbru este determinat în mărime fixă conform Legii taxei de stat nr. 213/2023*.

Totodată, potrivit art. 2 alin. (1) din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023, *taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, de la persoanele fizice și juridice pentru intentarea unui proces judiciar civil, de contencios administrativ, precum și pentru fiecare contestație împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenționale atât în primă instanță, cât și în căile de atac*.

În temeiul art. 85 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *scutirile de taxa de stat și/sau de taxa de timbru sunt prevăzute în pct. 1 al anexei nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213/2023*.

Astfel, potrivit prevederile pct. 1.1.2. din Anexa nr. 2 a Legii taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023, *se scutesc de taxa de stat în instanțele de judecată reclamanții în acțiunile privind încasarea pensiei de întreținere*.

Potrivit art. 94 alin. (1) Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului*.

În conformitate art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată*.

Prin urmare, reieșind din faptul că Moraru Diana a fost scutită prin lege de plata taxei de stat la înaintarea acțiunii privind încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor, iar Moraru Cătălin nu a invocat nici un motiv pentru scutirea sa, ținând cont că acțiunea a fost admisă parțial, instanța de judecată ajunge la concluzia de a încasa de la Moraru Cătălin în beneficiul statului taxa de stat în mărime de **1009,96 lei /una mie nouă lei, 96 bani/**, conform art. 87 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, care reglementează că, valoarea acţiunii se determină din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.

Totodată, se va încasa de la Moraru Cătălin în beneficiul lui Moraru Diana cheltuielile de judecare a cauzei în sumă de **200,00 lei /două sute lei, 00 bani/** cu titlu de taxă de timbru, suma de **200,00 lei /două sute lei, 00 bani/** cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

În rest se respinge ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de reprezentanta reclamantei, avocata Stoianov Ludmila, în interesele lui Moraru Diana.

Sintetizând cele expuse mai sus și examinând probatoriul administrat la dosar prin raportarea acestuia la prevederile art. 118, art. 121-122 din Codul de procedură civilă, instanța reiterează că acțiunea reclamantei Moraru Diana este parțial întemeiată și urmează a fi admisă în parte.

În conformitate cu prevederile art. 63, art. 75 din Codul familiei, art. 82-84, art. 90, art. 94, art. 236, art. 238-241, art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite în parte cererea de chemare în judecată depusă de reprezentanta reclamantei, avocata Stoianov Ludmila, în interesele lui Moraru Diana către Moraru Cătălin, intervenient accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Cahul din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Sud cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se determină domiciliul copilului minor *****, IDNP *****, născută la ***** cu mama Moraru Diana, IDNP *****.

Se încasează de la Moraru Cătălin, IDNP *****, în beneficiul lui Moraru Diana, IDNP *****, pensie de întreținere a copilului minor *****, IDNP *****, născută la ***** în cuantum de **2000,00 lei /două mii cinci sute lei, 00 bani/**, lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată 25.11.2025 până la atingerea majoratului de către copil.

În conformitate cu pct. 67 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 39 din 14 octombrie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin. (2) lit. d) și 38 alin. (4) lit. f) din Codul de executare al Republicii Moldova, prezenta hotărâre privind încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori, urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării.

Se încasează de la Moraru Cătălin, IDNP *****, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de **1009,96 lei /una mie nouă lei, 96 bani/**, conform art. 87 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, care reglementează că, în acțiunile pentru plata pensiei de întreținere, valoarea acțiunii se determină din suma totală a obligațiilor de plată pe un an.

Se încasează de la Moraru Cătălin, IDNP *****, în beneficiul lui Moraru Diana, IDNP *****, cheltuielile de judecare a cauzei în sumă de **200,00 lei /două sute lei, 00 bani/** cu titlu de taxă de timbru, suma de **200,00 lei /două sute lei, 00 bani/** cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

În rest se respinge ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de reprezentanta reclamantei, avocata Stoianov Ludmila, în interesele lui Moraru Diana.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Sud, sediul central Cahul, în termen de 30 zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Președintele ședinței,
Judecător **Aliona Sârbu**